

Knowledge Capture

1. ชื่อผลงานองค์ความรู้ : การจำหน่ายไม้แปรรูป FSC-CoC
2. เจ้าขององค์ความรู้ : ส่วนอุตสาหกรรมไม้ยูธยา องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคกลาง
3. องค์ประกอบของความรู้

3.1 เนื้อหา/ความเป็นมา

FSC ย่อมาจาก Forest Stewardship Council เป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้ความร่วมมือของกลุ่มหน่วยงานต่าง ๆ จากทั่วโลกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและดูแลมาตรฐานการจัดการด้านป่าไม้ อย่างยั่งยืน มีความรับผิดชอบต่อ และจัดการทำป่าไม้อย่างมีกฎหมาย พร้อมกับรับประกันผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ ด้วยกระบวนการตรวจสอบและรับรองอย่างเข้มข้น จึงทำให้ FSC เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับจากผู้ซื้อในตลาดสากล

ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่เคร่งครัดของ FSC นั้น จะต้องมีการดูแลและควบคุมทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยจะติดตามกระบวนการเอกสารทุกขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นสินค้าที่มาจากป่าไม้ที่มีการดูแลอย่างเหมาะสม จึงจะสามารถได้รับการรับรองและอนุญาตให้ใช้ฉลากจากทาง FSC ได้

FSC มี 3 ประเภท ดังนี้

ความมั่นใจในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าไม้ที่ได้รับการดูแลและควบคุมอย่างยั่งยืน จะดูได้จากการเลือกสินค้าที่มีฉลากต้นไม้เล็ก ๆ ที่ผ่านการรับรองจาก FSC ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ขอบคุณรูป จาก <https://www.watsons.com.sg/blog/latest-trend/what-is-fsc-certification-how-it-works-and-its-importance/>

1. FSC 100%

สัญลักษณ์ที่ใช้รับรองว่า ไม้หรือเยื่อไม้ในผลิตภัณฑ์นี้มาจากป่าไม้ที่ผ่านมาตรฐานของ FSC ทั้งหมด หรือเป็นผลิตภัณฑ์จากป่าที่ได้รับการดูแลอย่างยั่งยืน 100%

2. FSC Recycled

สัญลักษณ์ที่ใช้รับรองว่า ไม้หรือเยื่อไม้ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์จะต้องมาจากวัสดุรีไซเคิล การใช้ผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจะช่วยให้ลดการใช้เยื่อบริสุทธิ์ลงซึ่งอีกหนึ่งวิธีในการปกป้องป่าไม้

3. FSC Mix

สัญลักษณ์นี้ใช้ในการบ่งบอกถึงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของ

- ไม้ หรือ เยื่อบริสุทธิ์ (เยื่อแท้) ที่ผ่านการรับรอง FSC
- ไม้ หรือ เยื่อรีไซเคิล
- ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ที่อยู่ภายใต้การควบคุม FSC

เงื่อนไขสัดส่วน FSC นี้ ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้ที่ได้รับตรารับรอง FSC Mixed จะต้องมีส่วนประกอบอย่างน้อย 70% ของไม้ หรือ เยื่อที่ผ่านการรับรอง FSC หรือ ผลิตภัณฑ์รีไซเคิล อีก 30% ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากไม้ควบคุม เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ไม้ควบคุมนั้น ไม้ดังกล่าวจะต้องมาอย่างถูกต้อง ไม่ปลูกในที่หวงห้าม หรือผิดหลักสิทธิมนุษยชน หรือเป็นป่าที่ได้จากการตัดแปลงพันธุกรรม

ด้วยความตระหนักถึงการใช้ไม้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ทำลายไม้ธรรมชาติ คำที่ว่า “ใช้ไม้ป่าปลูกเท่ากับปลูกป่า” นั้น ส่วนอุตสาหกรรมไม้อยุธยา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมการแปรรูปไม้เพื่อจำหน่ายเป็นภารกิจหลัก โดยมีลักษณะการแปรรูปตามคำสั่งซื้อของลูกค้าและความต้องการของตลาดในปัจจุบัน การดำเนินการแปรรูปนั้น จะรับไม้ซุงมาจากสวนป่าในสังกัด ออป.กลาง ซึ่งได้รับรองมาตรฐาน Forest Management Certification (FSC-FM) ด้านการจัดการป่าไม้ ทำให้ไม้ซุงทุกท่อนผ่านระบบมาตรฐาน นำไปสู่การจำหน่ายไม้แปรรูปที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน FSC-CoC ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สามารถตรวจสอบได้ ตั้งแต่รับไม้ท่อน-ผลิต-จำหน่าย

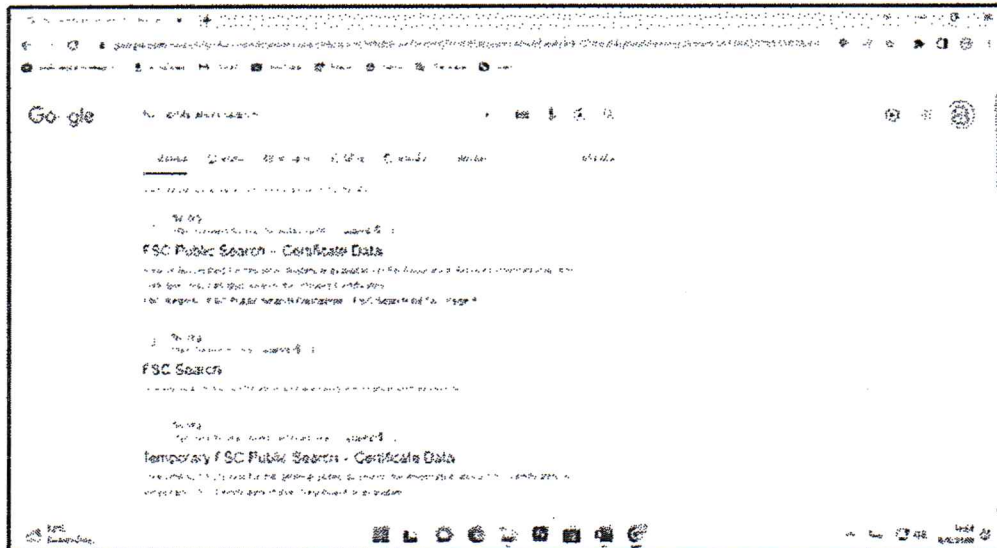
3.2 วิธีการ/ขั้นตอน/กระบวนการ

3.2.1. ติดต่อประสาน/ดำเนินซื้อวัตถุดิบไม้ท่อน

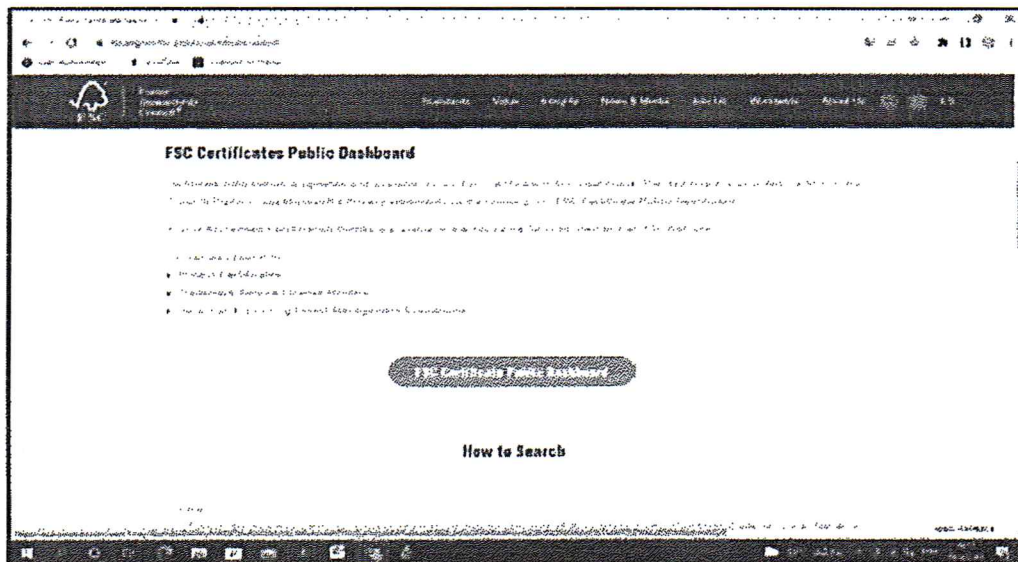
3.2.2. ตรวจสอบเอกสาร

3.2.2.1 เมื่อรถบรรทุกไม้มาถึงหน้าโรงงาน ก่อนการนำไม้ลงจากรถบรรทุก พนักงานที่รับผิดชอบจะต้องตรวจสอบสถานะการรับรอง FSC ของไม้ซุงที่ส่งมาถึงโรงงาน

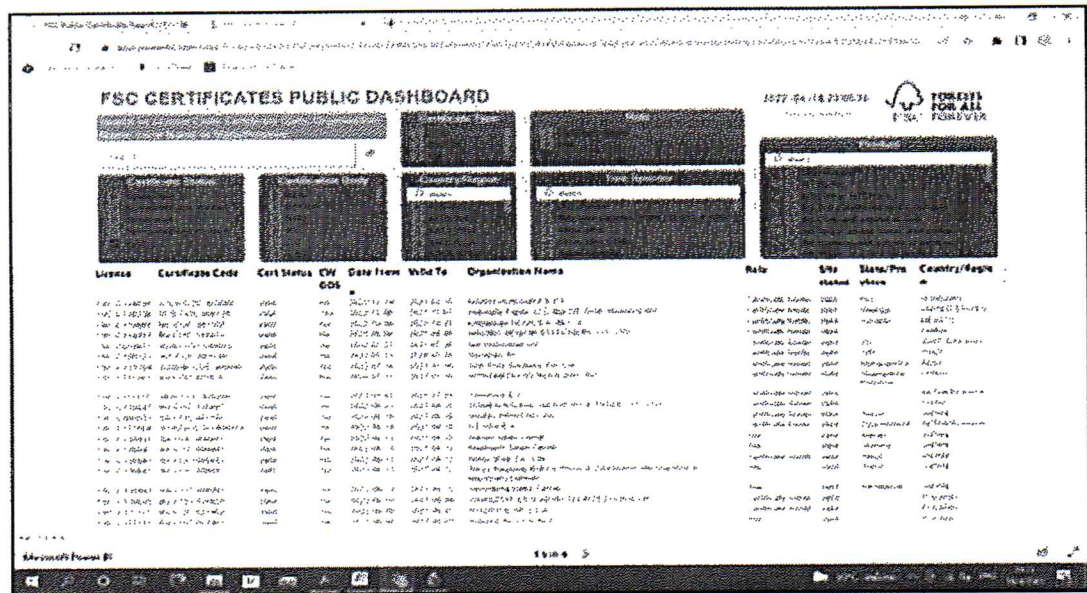
3.2.2.2 เปิดเว็บเบราว์เซอร์ เข้าสู่หน้าเว็บ Google และพิมพ์ในช่องค้นหาว่า "FSC certification search" จะปรากฏผลการค้นหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน FSC

3.2.2.3 เลือก "FSC Public Certificate Search" จะเข้าสู่หน้าเว็บ <https://fsc.org/en/fsc-public-certificate-search>

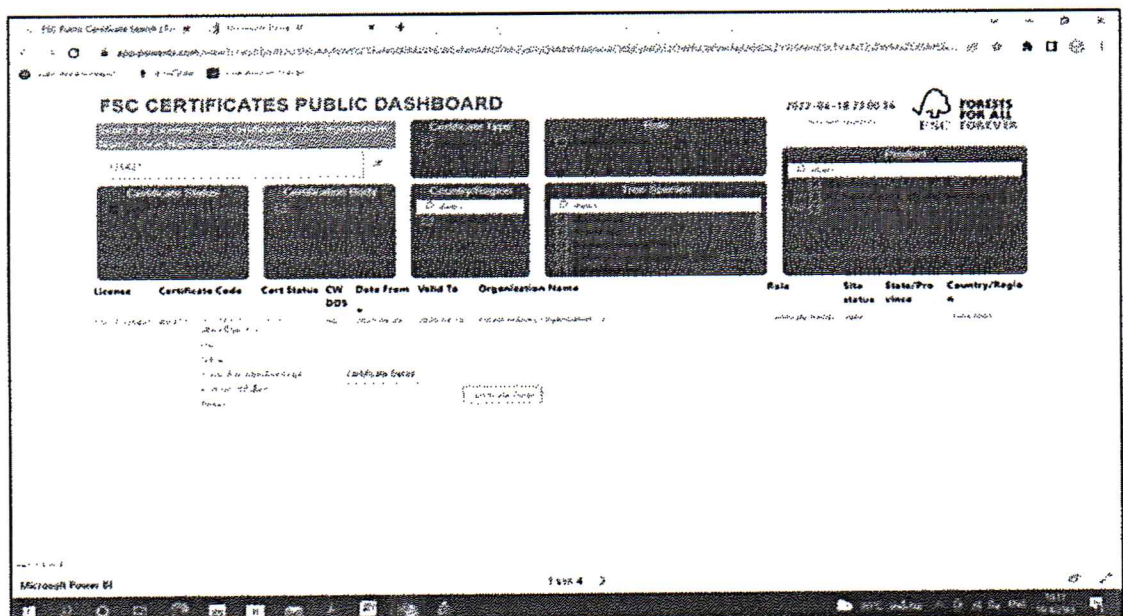

3.2.2.4. เลือก "FSC Certificate Public Dashboard" จะเข้าสู่ หน้าเว็บสำหรับค้นหา

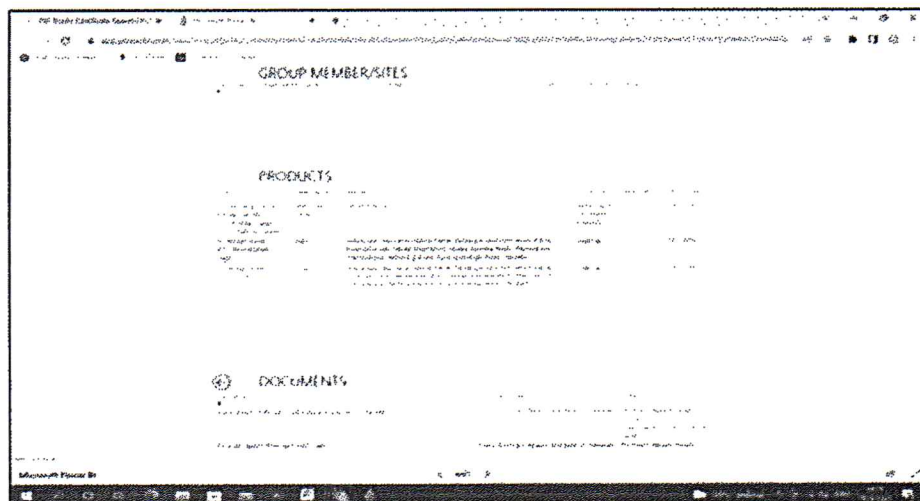
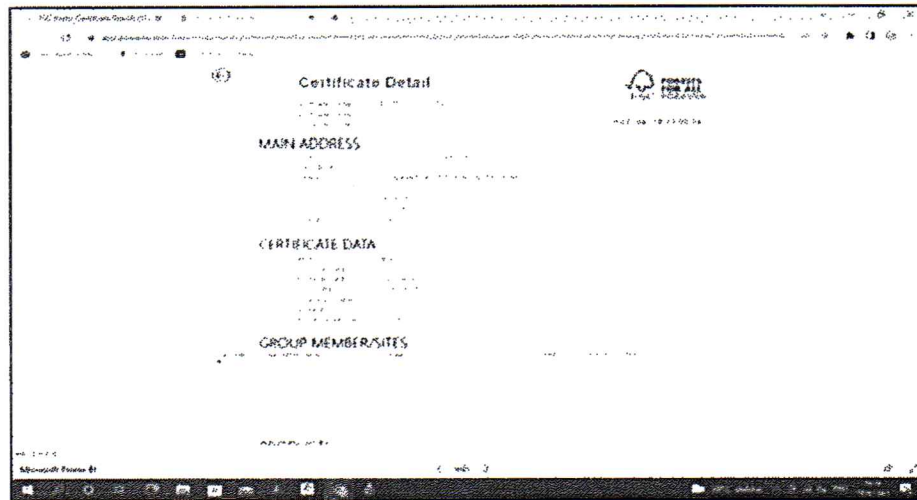

3.2.2.5 กรอกรายละเอียด License Code ที่ต้องการค้นหา โดยดูได้จากการประทับตราบนหนังสือแสดงบัญชีรายการไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า (สป.15) ที่มาพร้อมกับไม้ซุงที่ขนส่งมา ลงในช่อง Search โดยเป็นตัวเลข 6หลัก จากนั้น กด Search จะปรากฏผลการค้นหาที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.6 คลิกขวาที่ผลการค้นหาที่ต้องการ เลือก "การเข้าถึงรายละเอียดข้อมูล" และเลือก "Certificate Detail" จะปรากฏข้อมูลรายละเอียดของ Certificate

3.2.2.7 ตรวจสอบ License Code ดังกล่าว โดยดูจาก Certificate Data ว่า Status เป็น Valid หรือไม่ และตรวจสอบ Product ว่ารับรองไม่ซุงที่ส่งมาหรือไม่

3.2.2.8 หากข้อมูลถูกต้องจึงจะสามารถขยับไม้ลงบริเวณหมอนไม้ในระบบ FSC - CoC ได้

หมายเหตุ : หากพบปัญหาใด ๆ ในการดำเนินการในระบบ FSC ให้แจ้งต่อ FSC Manager ทันที เพื่อดำเนินการแก้ไข

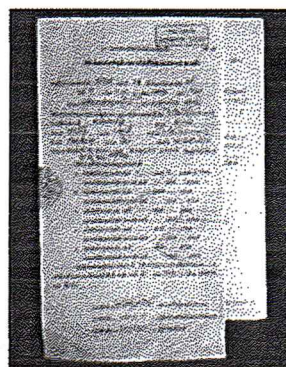
3.2.3 หมอนไม้ FSC (พื้นที่จัดเก็บไม้ซุง FSC)

3.2.3.1. พนักงานแปรรูปไม้ตรวจสอบเช็คสถานะของใบรับรอง FSC ของสวนป่าที่ส่งไม้ซุงมาว่ายังอยู่ในสถานะปกติหรือไม่ ถ้ามีสถานะปกติให้ดำเนินการส่งไม้ซุงได้

3.2.3.2 เมื่อรถบรรทุกไม้มาถึงโรงเลื่อย ก่อนการนำไม้ลงจากรถบรรทุก พนักงานที่รับผิดชอบในการรับไม้จะต้องตรวจสอบเช็คข้อมูลในเอกสารกำกับไม้ว่าตรงกับไม้ซุงที่บรรทุกมาหรือไม่ ดังนี้

3.2.3.2.1 ตรวจสอบไม้จากสวนป่าว่าได้รับการรับรอง FSC จาก Supplier list Code number ของใบรับรอง FSC ชนิด 100 %

3.2.3.2.2 ชนิดไม้ จำนวนท่อน ขนาดความโต ความยาว ปริมาตร รูปแบบวงตรา และ เลขเรียงประจำท่อนให้ถูกต้องตามบัญชีแสดงรายการไม้ที่แนบมากับใบนำไม้เคลื่อนที่ (สป.15)

3.2.3.3 หากข้อมูลไม่ตรงกับไม้ที่ส่งมา ให้หยุดนำไม้เข้ากระบวนการ พนักงานที่รับผิดชอบให้รายงานหัวหน้างานแปรรูปไม้ให้ทราบโดยทันที

3.2.3.4 หัวหน้าแปรรูปไม้ประสานกับสวนป่า เพื่อแก้ไขข้อมูลในเอกสารให้ถูกต้องกับไม้ซุงที่ส่งมา

3.2.3.5 เมื่อข้อมูลถูกต้องแล้ว พนักงานที่รับผิดชอบให้กำหนดจุดวางไม้ และนำไม้ซุงลงจากรถบรรทุก โดยต้องอยู่ในขอบเขตที่กำหนดว่าเป็น "หมอนไม้ FSC"

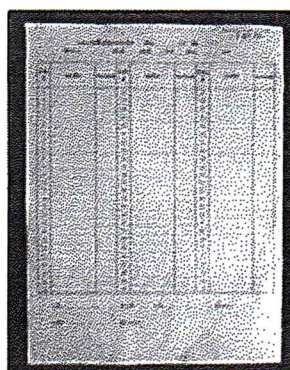
3.2.3.6 บันทึกข้อมูล ลงในสมุดรับไม้ซุง FSC

3.2.3.7 พนักงานที่รับผิดชอบ ขอเบิกไม้ซุง (ใบขอเบิกไม้ซุง) เพื่อเข้าสู่กระบวนการแปรรูปต่อไป

3.2.3.7.1 บันทึกเลขเรียงไม้ซุงที่จะนำเข้าแปรรูปลงใน "ใบแสดงรายละเอียดไม้ซุง FSC เข้าแปรรูป" เพื่อนำไปตัดออกจากบัญชีไม้ท่อนที่ยังไม่ได้แปรรูป

3.2.3.7.2 ทาสีเขียวด้านหน้าตัดของซุง ทั้ง 2 ด้าน เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของไม้ซุงในระบบ CoC เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากไม้นอกกระบบ CoC

3.2.3.7.3 นำไม้ซุงขึ้นโต๊ะรับไม้ซุงเพื่อทำการแปรรูปต่อไป

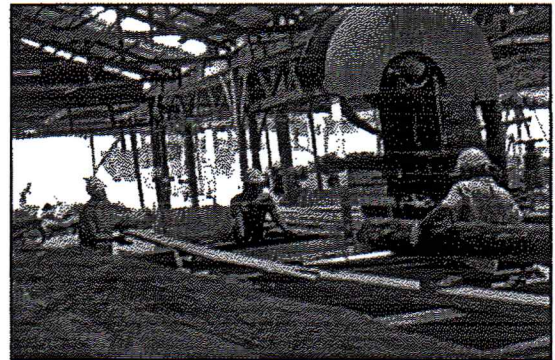
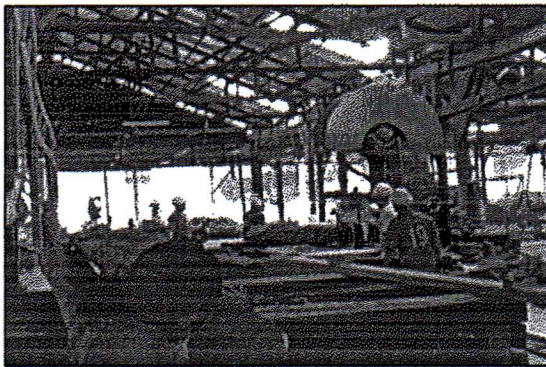
3.2.4 โต๊ะเลื่อยสายพาน

3.2.4.1 พนักงานที่รับผิดชอบ ตรวจสอบไม้ซุงทุกท่อน ต้องมีสีเขียวที่หน้าตัดของซุง ทั้ง 2 ด้าน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของไม้ในระบบ CoC

3.2.4.2 นำไม้ซุงขึ้นแท่นพาไม้เพื่อเปิดปีก

3.2.4.3 เลื่อยเปิดปีกไม้ 1 ด้าน เพื่อให้ได้ฉาก

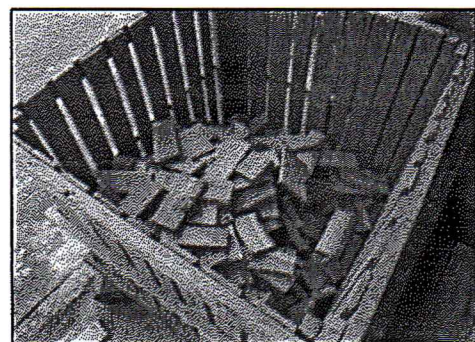
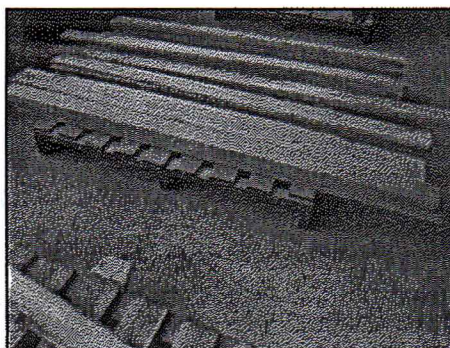
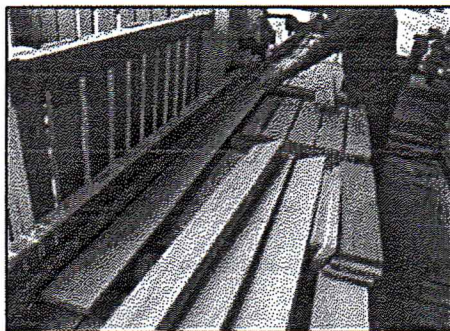
3.2.4.4 ทำการแปรรูปไม้ให้ได้ตามขนาดที่ต้องการ

3.2.5 โต๊ะตัดขนาด

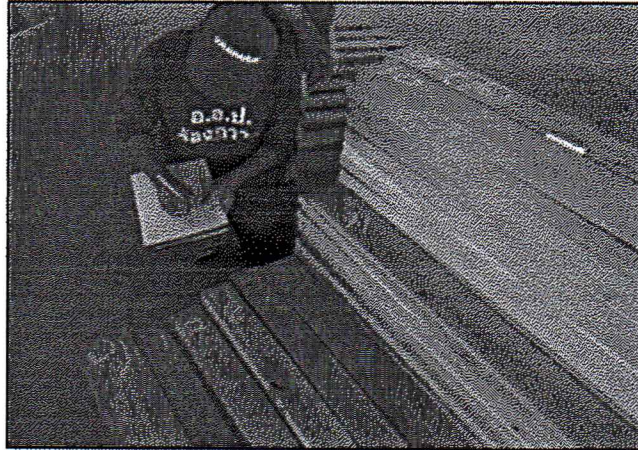
3.2.5.1 นำไม้แปรรูปที่ได้จากเครื่องเลื่อยสายพาน มาตัดจำหน่ายขนาดต่าง ๆ เช่น ไม้ที่เป็นสี่เหลี่ยม รอยแตก รุแมลง ออกจากไม้แปรรูป แล้วเชียวความยาวบนไม้แปรรูป

3.2.5.2 นำไม้แปรรูปที่ตัดจำหน่ายต่าง ๆ วางในพื้นที่ทำไม้ FSC เท่านั้น ส่วนไม้ที่เสียที่เป็นตำหนิ ให้แยกเก็บไว้ในลัง

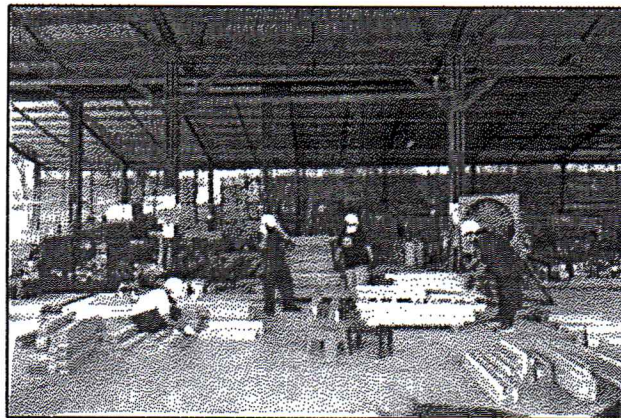
3.2.6 คลังเก็บไม้ FSC (พื้นที่เก็บไว้ แยกตามขนาดความกว้าง หนา ยาว)

3.2.6.1 พนักงานที่รับผิดชอบ รับไม้แปรรูปจากโต๊ะตัดขนาด ตรวจสอบนับจำนวนลงในใบเช็คไม้แปรรูปประจำวัน

3.2.6.2 ทำการทาสีเขียวที่หัวไม้ทุกแผ่น เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของไม้แปรรูปในระบบ CoC

3.2.6.3 นำไม้แปรรูปจัดเก็บเข้าคลังเก็บไม้แปรรูป FSC-CoC เพื่อรอจัดส่งลูกค้าต่อไป

3.2.7 ขั้นตอนการขายและการส่งมอบ

3.2.7.1. รับ Order จากลูกค้า

3.2.7.2. ตรวจสอบ Stock ไม้แปรรูปในคลังเก็บไม้แปรรูป FSC ถ้ามีไม้แปรรูปครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการทำการสั่งซื้อได้ แต่ถ้าไม้แปรรูปไม่ครบตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ ให้ทำการวางแผนผลิตตาม Order นั้น

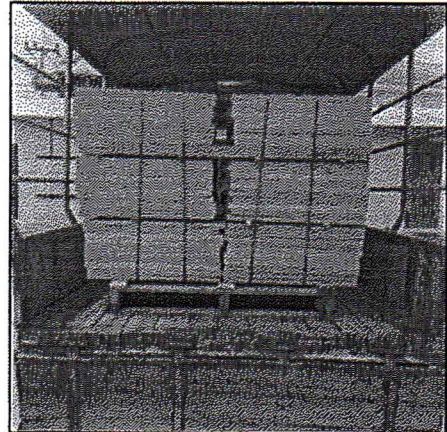
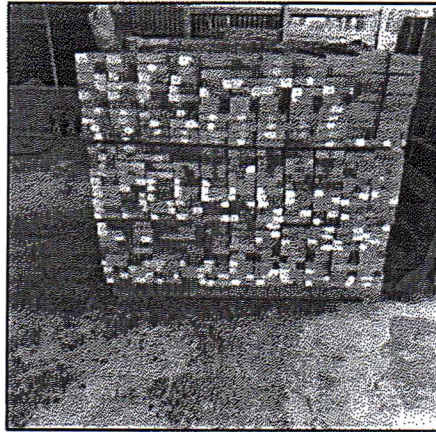
3.2.7.3 ทำการสั่งซื้อ บันทึกข้อมูลลงในเอกสาร "คำขอซื้อไม้แปรรูป"

3.2.7.4 ขนย้ายไม้แปรรูปขึ้นรถบรรทุก บันทึกขนาด ความกว้าง หนา ยาว และจำนวนไม้แปรรูปลงในเอกสาร

3.2.7.5 จัดทำเอกสาร ใบซื้อขาย Invoice แสดงจำนวนไม้แปรรูปและยอดเงินในการซื้อขาย

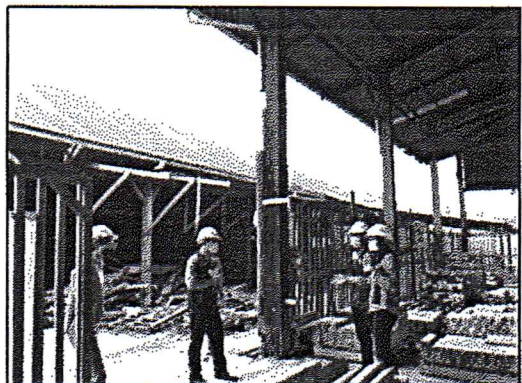
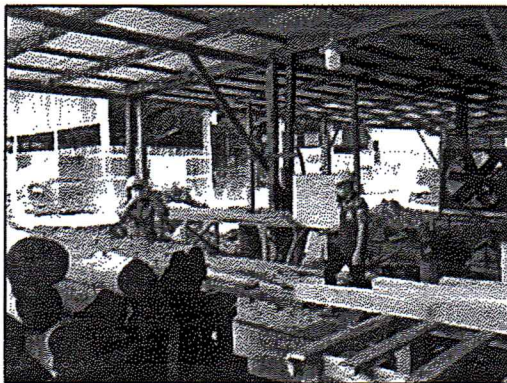
3.2.7.6 จัดทำเอกสารหนังสือกำกับไม้แปรรูป

3.2.7 ส่งมอบสินค้า

3.2.8 ตรวจสอบติดตามระบบมาตรฐาน FSC-CoC

การเข้ารับการตรวจรับรองระบบมาตรฐาน FSC-CoC จาก บริษัท เอสจีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นองค์กรชั้นนำระดับโลกทางด้านการตรวจสอบ การทดสอบ และการรับรองระบบ และมีชื่อเสียงในการทำงานด้วยความเชี่ยวชาญ มีคุณภาพ คุณธรรม ซึ่งกลุ่มบริษัทเอสจีเอสได้ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่องมากกว่า 60 ปี และทั้งนี้ ทางสวนอุตสาหกรรมมอญยังได้เดินทางไปให้ความรู้เรื่อง FSC-CoC สำหรับลูกค้าที่ทำการสั่งซื้อไม้แปรรูป เพื่อให้เข้าใจในขั้นตอนต่างๆ และสามารถนำระบบไปใช้ต่อยอดทางธุรกิจได้

บทสรุป

จากการดำเนินการจำหน่ายไม้แปรรูป FSC-CoC ในปัจจุบันเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากขึ้น ทำให้ลูกค้ามีความต้องการที่จะสั่งซื้อไม้แปรรูป, ไม้จ้อยท์ประสาน และไม้อัดประสาน ที่ผ่านการรับรองระบบมาตรฐาน FSC -CoC มีมากขึ้นตามไปด้วย จากการรับฟังความคิดเห็นของลูกค้า พบว่า ลูกค้ามีความเชื่อมั่นในการจัดการระบบมาตรฐาน FSC -CoC ของ อ.อ.ป. ที่สามารถตรวจสอบและติดตามได้ทุกขั้นตอนดูแลและควบคุมทั้งห่วงโซ่อุปทาน เนื่องจากการจัดหาวัตถุดิบไม้และการแปรรูปของหน่วยงานนั้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเต็มกำลัง สามารถรับผลิตและจำหน่ายได้แค่บางราย ในการดำเนินการจำหน่ายฯ ปี 2565 - 23 มิ.ย. 2566 ทำให้มีรายได้ในส่วนของค่าจำหน่ายไม้ จำนวน 3,604,225.84 บาท ค่าประทับตรา FSC 273,364.54 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตามระบบฯ จำนวน 273,364.54 บาท และคาดว่าจะได้รับความสนใจจากผู้คนอีกมากมายในอนาคต